SIM

Årsmelding 2017

1: OM OSS

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

OM OSS 1.0
Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS (SIM) er ei moderne avfalls- og attvinningsverksemd. Selskapet vart stifta i mai 1990 og er eigd av kommunane Austevoll, Bømlo, Fitjar, Kvinnherad, Stord, Sveio og Tysnes. Administrasjonen ligg i Svartasmåget i Fitjar kommune.

46 267 abonnentar

Eigarkommunar: Austevoll, Bømlo, Fitjar, Kvinnherad, Stord, Sveio og Tysnes.
Innbyggjarar: 60 823
Hushaldsabonnentar: 26 159
Hytte abonnentar: 7 918
Abonnentar som heimekomposterer: 3 293
Abonnentar med slamavskiljar: 12 190

Kilo avfall per innbyggjar 2017: 434 kg

OM OSS 1.1
SIM har ansvar for innsamling av alt hushaldsavfall og slam frå dei 60 823 innbyggjarane og 7 918 hyttekundane i medlemskommunane. I alle kommunane er det innført henteordning for bio-, papir- og restavfall.

I Svartasmåget er det administrasjonsbygg, deponi og komposteringsanlegg. På Heiane, i Stord kommune, har selskapet omlastehall. Det er i tillegg miljøsentralar i alle eigarkommunane. SIM legg vekt på førebyggjande tiltak for å redusera miljøforureining av luft, vatn og nærområde. Selskapet arbeider for å oppfylla miljøkrav og leggja til rette for at ressursane i avfallet vert nytta.

OM OSS 1.2
§ 4 Føremål
1. Innsamling og transport av alle avfallstypar etter nærare avtale med kommunane.
2. Bygging og drift av behandlingsanlegg for avfall.
3. Selskapet skal der dette er naturleg, søkja å etablera samarbeid med andre kommunar, regionar og selskap med tanke på å få til rasjonelle og miljøretta løysingar når det gjeld gjenvinning.
4. Selskapet har ikkje erverv til føremål.

§ 5 Selskapet sine oppgåver:
1. Selskapet skal byggja og driva innsamlingssystem, mottak, gjenvinningsanlegg, mellomlagring og vidaresending av spesialavfall og avfall som kan gjenvinnast, resirkulerast eller må sendast vidare for destruksjon eller gjenvinning.
2. Selskapet skal leggja særleg vekt på miljøvenleg drift av alle ledd i avfallshandsaminga.
3. Selskapet skal i nært samarbeid med kommunane informera publikum og næringsdrivande om drifta i selskapet.
4. Selskapet skal i informasjonsarbeidet leggja vekt på å gje auka kunnskap og forståing for miljøvenlege avfallshandsamingsmetodar.

1: OM OSS

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

OM OSS 1.3
Representantskap, styre og administrasjon

Medlemskommunar:
Austevoll
Bømlo
Fitjar
Stord
Sveio
Tysnes
Kvinnherad

Representantskap: 24 medlemmar

Leiar: Ordførar i Austevoll (Morten Storebø)

Styret: 7 medlemer og 1 representant for tilsette.

Leiar: Rune Sandvik (Fitjar)

Administrasjon og hovudanlegg: Svartasmåget, Fitjar.

Dagleg Leiar: Terje Gilje

OM OSS 1.4
Organisering
Representantskapet er det øvste organet i SIM. Eigarkommunane vel medlemer til representantskapet, og representantskapet vel styret. Dagleg leiar, administrasjonen og driftspersonellet står for den daglege drifta.

Representantskap
Folketalet avgjer kor mange medlemer kvar eigarkommune har i representantskapet. Kommunestyra vel medlemer og personlege varamedlemer til representantskapet for fire år om gongen, i samsvar med den kommunale valbolken. Dei 24 medlemene er fordelte slik: Austevoll 2, Bømlo 4, Fitjar 2, Kvinnherad 5, Stord 7, Sveio 2 og Tysnes 2. Representantskapet hadde eit møte i 2017 (28. april) og handsama 12 saker.

Styre
Det er éin styremedlem frå kvar kommune, med personleg varamedlem. Representantskapet vel styremedlemene. Styremedlemene vert valde for to år om gongen, og slik at halvparten står på val kvart år. I tillegg er det éin representant frå dei tilsette i styret. Styret hadde ni møte i 2017.

OM OSS 1.5
Styret i SIM 2017

Rune Sandvik
Leiar

Solveig Grønsdal
Nestleiar

Edvard J. Stangeland
Styremedlem

Elisabeth Sandven
Styremedlem

Hein Schaug
Styremedlem

Jorunn Skåden
Styremedlem

Jostein Grov
Styremedlem
(fram til 25.april 2017)

Otto Benjaminsson
Styremedlem
(frå 26.april 2017)

Terje Gilje
Dagleg leiar

2: DAGLEG LEIAR

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

DAGLEG LEIAR 2.0

Framtid og endring

Avfallsmengdene går stadig nedover sjølv om besøka til våre miljøsentralar aukar. Dei siste åra har graden av utsortering endra seg lite og selskapet sine målsetjingar framover er auka sorteringsgrad. Med den nye kontrakten som vart inngått i juni, legg selskapet til rette for eit steg i den retning. For kundane vil den nye ordninga medføra eit betre tilbod og for sjåførane vert det eit betre arbeidsmiljø. Årsaka er at kundane vil få tilbod om oftare henting av restavfallet, og henting av plastemballasje. Dette er ordningar me har fått tilbakemelding om at kundane ynskjer. For sjåførane vil det at ein i større grad tek i bruk sidelastera føre til ein lettare arbeidskvardag.

Framleis er interessa frå friviljuge som ynskjer å rydda såkalla herrelaust avfall stor. Og den vart ikkje noko mindre i 2017, då ein kval vart funnen på Sotra, magen full av plast. Dette vart ein vekkjar for mange, noko òg SIM fekk erfare. Enormt mange tok kontakt og ville vera med og bidra. SIM har støtta strandrydding sidan 2014. Dette er ei viktig oppgåve selskapet ser ein vil få meir og meir fokus på framover.

DAGLEG LEIAR 2.1

2017 var òg året eg meinte det på var på tide å overlate roret til andre. Etter 24 år i selskapet har ein vore med på mykje og sett ei rivande utvikling i bransjen. Dette er ein bransje som er, og vil bli viktig òg i framtida. I 2017 vart SIM godkjent som lærebedrift. Me har tilsett ein lærling og ser det som svært positivt at bransjen har fått eige fag og dermed ei statusheving som truleg er naudsynt for framtidig rekruttering.

Selskapet har flinke og engasjerte og dyktige tilsette som er rusta til å møte framtida.Takk til alle medlemskommunar, kundar, samarbeidspartnarar og tilsette for godt samarbeid i alle år. Lykke til vidare til Ole Johannes Støle og resten av medarbeidarane i SIM.



Terje Gilje
Dagleg leiar

3: TILSETTE

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS



3: TILSETTE

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS



3: TILSETTE

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS















4: STYRET SI ÅRSMELDING

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

STYRET SI ÅRSMELDING 4.0
Driftsaktivitet
Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS (SIM) sin hovudaktivitet er innsamling og handsaming av kommunalt avfall og tømming av slamtankar og handsaming av avvatna slam. I tillegg tek selskapet imot avfall frå næringslivet til slutthandsaming ved komposteringsanlegg eller deponi. Selskapet sin administrasjon ligg i Fitjar kommune, aktiviteten går føre seg i kommunane Austevoll, Bømlo, Fitjar, Kvinnherad, Stord, Sveio og Tysnes. Kundane er godt nøgde med selskapet og renovasjonsordninga, dersom ein samanliknar talet på klager sett opp mot talet på kundar. Selskapet har ingen pågåande forsknings- eller utviklingsaktivitetar.

STYRET SI ÅRSMELDING 4.1
Økonomi
I 2017 hadde SIM ei inntekt på 89,1 millionar kroner. Resultatet til selskapet var på 3,04 millionar kroner. SIM har ansvar for å avslutta deponiet på ein tilfredsstillande måte, og for å driva det forsvarleg i minst 30 år etter avslutting. Selskapet skal årleg vurdera kva som er nødvendige avsetjingar for å dekke framtidige kostnader. Det er ikkje sett av ekstra midlar til fondet i 2017 og i rekneskapen står fondet med 66,2 millionar kroner. Selskapet hadde eit underskot på kommunalt avfall på 2,7 millionar kroner, som er trekt frå renovasjonsfondet. Fondet er ved slutten av året på 9,2 millionar kroner.

Slamtømeaktivitetane hadde eit underskot på 0,4 millionar kroner. Underskotet vert dekka av slamfondet som ved årsskiftet var på 2,2 millionar kroner. Fonda skal byggjast ned dei næraste åra. Ved berekning av sjølvkost (etterkalkyle) legg selskapet til grunn lova, selskapsavtalen og rettleiaren for berekning av sjølvkost. Selskapet belastar ikkje gebyra kalkulatoriske renter.

Styret meiner SIM er godt budd på framtidige miljøkrav, då eigenkapitalen i selskapet er god. Årsrekneskapen gjev eit rett bilete av selskapet sine eigneluter og gjeld, finansiell stilling og resultat. Føresetnadene for framleis drift er til stades, og styret stadfestar desse.

STYRET SI ÅRSMELDING 4.2
Finansiell risiko
SIM sin strategi er å investera med låg til moderat risiko. Overskotslikviditeten er plassert i bank, styret meiner plasseringa inneber låg risiko for selskapet.

Arbeidsmiljø og personale
Ved utgangen av 2017 var det 22,4 årsverk i SIM. Fem av dei tilsette var kvinner. Sjukefråværet var på 4,3%. Det vart ikkje registrert yrkesskadar eller yrkessjukdom som førte til fråvær, og styret er ikkje kjent med at noko av fråværet skuldast arbeidstilhøve.

Selskapet har som mål at det skal vera likestilling mellom menn og kvinner på arbeidsplassen. I 2017 tilsette selskapet ein lærling. Renovasjonsbransjen har tradisjonelt vore mannsdominert. Bygningar, anlegg og uteområde som selskapet eig er forsøkt utforma i tråd med krava om universell utforming i plan- og bygningslova.

4: STYRET SI ÅRSMELDING

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Selskapet sin nettstad og informasjonsblad er forsøkt utforma med tanke på blinde og svaksynte lesarar. Selskapet arbeider i personalsamanheng aktivt for å motverka diskriminering, særhandsaming, trakassering og forskjellshandsaming i strid med lov om likestilling mellom kjønna. Selskapet har ikkje sett i verk spesielle tiltak.

STYRET SI ÅRSMELDING 4.3
Ytre miljø
Sigevatn frå moderne avfallsdeponi oppstår hovedsakleg som fylgje av at nedbør vaskar ut dei deponerte massane. Dette skjer òg i Svartasmåget. Det er no etablert og sett i drift reinseanlegg for å redusera utsleppa ytterlegare. Og det er etablert anlegg for handsaming av metangass frå deponiet. Analyser viser at det er låge nivå av jern, tungmetall og organiske miljøgifter i sigevatn frå deponiet. Det kan til dels tilskrivast effekten av reinseanlegget som har god reinseffekt for jern. Noko som òg medfører reinsing av tungmetall og organiske miljøgifter. For olje og aromatiske løysemiddel var det ikkje kvantifiserbare mengder i sigevatnet i 2017.

STYRET SI ÅRSMELDING 4.4
Framtida
SIM vil leggja til rette for auka sortering også i framtida. I april 2018 vert det innført henting av plastemballasje i alle SIM- kommunane og ein vil sjå på ytterlegare utsortering av fleire fraksjonar dei komande åra. Ein arbeidar med å sikre områder for framtidige miljøsentralar i Austevoll og Tysnes. Det er venta vekst i besøkstalet på miljøsentralane og i avfallsmengdene. Selskapet sin "Ressurs- og miljøstrategi" seier noko om kva mål og føringar ein har for selskapet i framtida. Selskapet sine planar vil alltid vera forankra i overordna planar og strategiar. Styret kjenner seg trygg på at SIM også i framtida kan gje kundane ei god og kostnadseffektiv renovasjonsordning.

STYRET SI ÅRSMELDING 4.6
Signert Fitjar, 9. mars 2018

Rune Sandvik
Styreleiar

Solveig Grønsdal
Nestleiar

Edvard J. Stangeland
Styremedlem

Elisabeth Sandven
Styremedlem

Hein Schaug
Styremedlem

Jorunn Skåden
Styremedlem

Otto Benjaminsson
Styremedlem

Terje Gilje
Dagleg leiar

5: DITT AVFALL

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

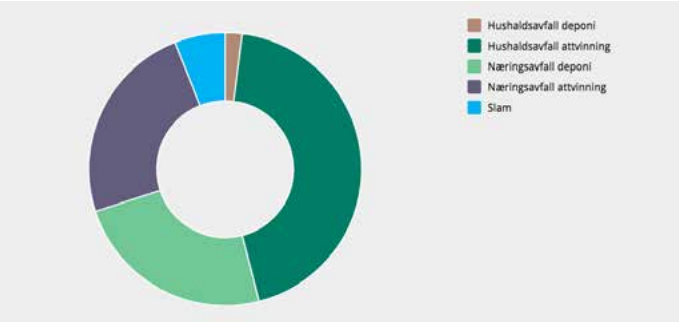
DITT AVFALL 5.1
Avfallsmengder

Mengda av innsamla hushaldsavfall på renovasjonsrutene hadde ein nedgong frå 2016 til 2017, medan mengda innsamla hytteavfall var nokonlunde den same. Innsamla næringsavfall på renovasjonsrutene hadde ein stor auke i 2017, medan besøka på miljøsentralane hadde ein liten auke i fjoråret.

Samanlikna med talet på kundar vart det i 2017 registrert svært få klager.

Totale avfallsmengder i 2017: 57 584 tonn

DITT AVFALL 5.2
Samla avfallsmengder som SIM tek hand om



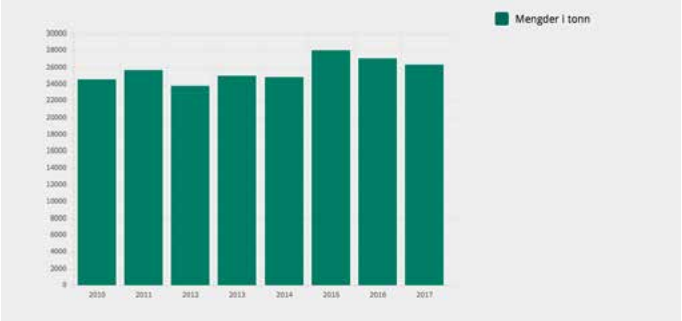
Hushaldsavfall SIM til deponi:	2 %	972
Hushaldsavfall SIM sendt til attvinning:	44 %	25 448
Næringsavfall SIM til deponi:	24 %	13 489
Næringsavfall SIM til attvinning:	24 %	13 984
Slam:	6 %	3 690
Til saman:		57 583 tonn

DITT AVFALL 5.3
Hushaldsavfall

Hentefraksjonane (rest, bio og papir) hadde ein nedgong på 2,42 % frå 2016 til 2017. Totalt hadde innsamla mengder av hushaldsavfall, både henteordning og bringeordning, ein nedgong.

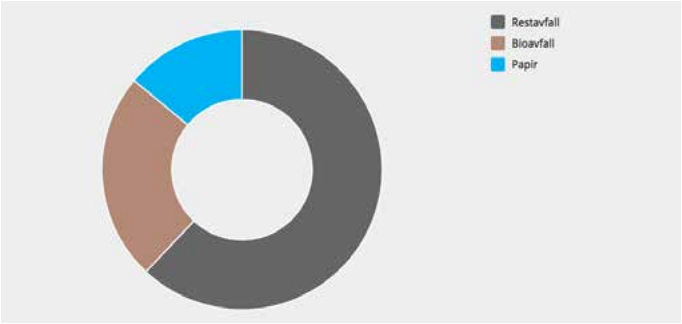
Kvar innbyggjar leverte 434 kg avfall i 2017. Totalt tok SIM hand om 26 421 tonn frå hushaldningane. Størstedelen av desse var utsorterte mengder som kunne gå til attvinning.

DITT AVFALL 5.3
Mengder hushaldsavfall



Samla mengde hushaldsavfall i 2016:	26 421 tonn

DITT AVFALL 5.5
Avfall henta heime hos folk (medrekna hytteavfall)



Bio	3 440
Rest	8 955
Papir	2 017
Til saman:	14 412 tonn

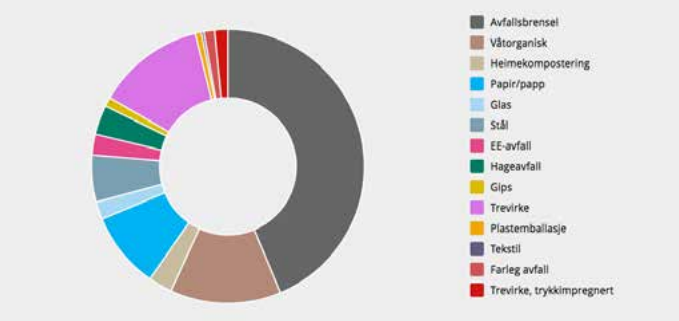
DITT AVFALL 5.6
Attvinning (Hushald)

Mengda innsamla hushaldsavfall i SIM-kommunane gjekk ned med 2,42 % frå 2016 til 2017. Innsamla mengder i 2017 var 14 978 tonn. Totalt mottok SIM 26 421 tonn hushaldsavfall frå innbyggjarane i Sunnhordland. 96 % av det som vart samla inn vart sendt til attvinning. Attvinningsprosenten har auka mykje sidan 2003, som var det året SIM starta med å senda avfall til attvinning. Då var attvinningsprosenten på 48 %.

5: DITT AVFALL

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

DITT AVFALL 5.7
Hushaldsavfall til attvinning



Avfallsbrensel:	11 450
Våtorganisk:	3 440
Heimekompostering:	741
Papir/papp:	2 364
Glas:	547
Stål:	1 448
EE- avfall:	641
Hageavfall:	915
Gips:	283
Trevirke:	3 354
Plastemballasje:	187
Tekstil	80
Farleg avfall	332
Trevirke, trykkimpregnert	408
Totalt:	25 448 tonn

DITT AVFALL 5.8
Hytterenovasjon

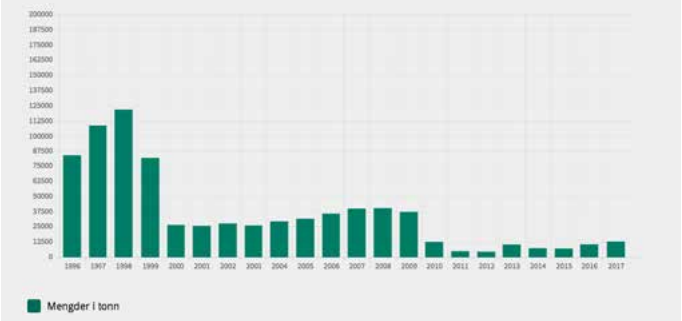
Det vert stadig bygd nye hytter i SIM-kommunane, og ordninga for hytterenovasjon er under kontinuerleg utvikling. Nye konteinarstader kjem til og kapasiteten på eksisterande lokalitetar vert auka. I 2017 var det tøming av hyttekonteinera to gonger per. veke i heile juli og halve august, mot normalt éin gong i veka i sommarhalvåret.

SIM si ordning for hytteabonnentar er hyttekonteinera og/ eller hyttedunk. Hyttekundar kan sortere avfall ved og bestille vanleg tre-dunk system som hushaldsabonnentane har.

Deponi

I 2017 vart det levert 13 489 tonn avfall til deponiet i Svartasmåget, ein auke på 28,9 % frå året før. Årsaka til auken er at ein har teke i mot større mengder frå næringslivet. Den som leverer avfall til deponi skal kontrollera og gå god for at avfallet kan leverast til deponiet. SIM kontrollerer avfallet visuelt før og etter lossing, og sjekkar kvart 100. lass nøgnare. Ved behov vert det teke prøvar av avfallet.

DITT AVFALL 5.9
Mengder til deponi



Mengder levert til deponi, totalt i 2017:	13 489 tonn

DITT AVFALL 5.10
Slamtømming

I 2017 var det tøming av slamavskiljarar for heilårsbustader i Austevoll og tømming for heilårsbustader og fritidshus i Fitjar, Kvinnherad, Stord og Tysnes. SIM har tilbod om tøming av minireinseanlegg og tette tankar som ikkje har nok med ordinær tøming. Selskapet nyttar eit system for sanntidskommunikasjon mellom kontoret i Svartasmåget og slambilane. Totalt vart det tømd 5052 tankar.

Hushaldsavfall

To firma hentar inn avfall for SIM. Renovasjon Øst AS hentar bos i Austevoll, Kvinnherad og Tysnes, medan Ragn- Sells AS/Retur AS hentar i Bømlo, Fitjar, Stord og Sveio.

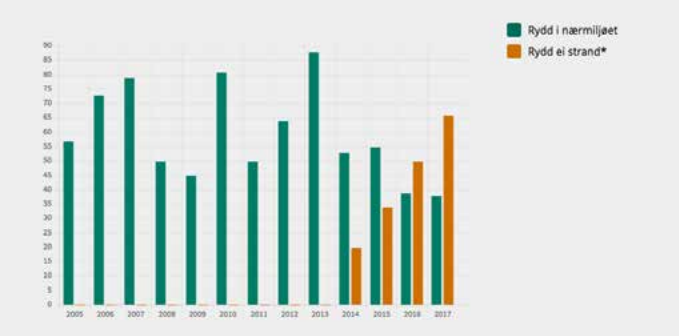
6: VÅRT SAMFUNN

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

VÅRT SAMFUNN 6.1
Eit reinare Sunnhordland
SIM er oppteken av at Sunnhordlandsnaturen er rein og frisk. Selskapet har difor alltid hatt fokus på å støtta tiltak som engasjerer og motiverer innbyggjarane til å rydda avfall der ein ikkje klårt kan peika på kven som har ansvar. Ryddedugnadane er veldig populære og mange innbyggjarar tek oppmodinga om å engasjera seg for ein reinare og ryddigare heimkommune.

Rydd Sunnhordland
38 lokale velforeiningar og lag søkte om å rydda i 2017. Rydd Sunnhordland er ein ryddedugnad der vellag, burettslag og andre kan søkja om å få rydda nærområdet sitt. Ein kan melda seg på ryddeaksjonen heile året. Avfallet som vert samla inn må fraktast til ein av SIM sine miljøsentralar. Der kan det leverast kostnadsfritt.

VÅRT SAMFUNN 6.2



Rydd i nærmiljøet 2017: 39
Rydd ei strand 2017: 50

VÅRT SAMFUNN 6.3
Rydd ei strand
SIM ynskjer å få i gong rydding av strender som ingen offentlege instansar har ryddeansvar for. SIM støtta i 2017 over 70 slike søknadar, som resulterte i rydding i fleire store strandområder i Sunnhordland. I fjor fekk selskapet 1, 8 millionar kroner i ekstraløyving frå Miljødirektoratet til strandrydding. Desse midlane var øyremerka utilgjengelege strender. Dette resulterte i opprydding i store områder ein ikkje når med dei ordinære ryddeaksjonane.

Meld frå om forureining
SIM sitt bidrag i denne aksjonen er ikkje å rydde opp, men å hjelpe grunneigar, kommunen eller den som har forsøpla, til å finne løysingar slik at det vert rydda opp. Ei målsetjing er å få ut informasjon om kven som har ansvar for å rydda opp i forureining. Sidan oppstart har SIM bidratt til opprydding i over 200 saker.

VÅRT SAMFUNN 6.4
Informasjon
SIM sitt informasjonsarbeid har to hovudfokus. Det eine er å informera innbyggjarane om ordningane, tenestene, løysingar og miljørett avfallshandtering. Det andre er å motivera og vera pådrivar for å skapa rette haldningar knytt til miljøarbeid og berekraftig utvikling. SIM sine publikasjonar, sorteringsguidar, sentralbord, miljøsentralar, tømmekalender, SIM APP, SIM sine nettsider, facebook og pressemeldingar var dei viktigaste informasjonskanalane for selskapet i 2017.

I vår digitale tidsalder ser ein at det stadig dukkar opp nye måtar og nå innbyggjarane på. SIM er medviten si rolle både med tanke på å vera tilstades i dei medium abonnentane brukar, samstundes som ein må vurdere kva kanalar det er hensiktsmessig å nytta.

Skuleprosjektet
I 2017 var bortimot 900 skuleelevar og lærarar hjå SIM for å læra om kjeldesortering, attvinning og berekraftig utvikling. SIM betalar reisa for skuleklassane.

Andre tilskotsordningar
11 søknader om tilskot til kjøp av tøybleier vart godkjende. Det vart gjeve litt tilskot til loppemarknadar og gjenbruksbutikkar.

7: MILJØSENTRALAR

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

MILJØSENTRALAR 7.1
Kundar og avfall i 2017

I 2017 var det om lag 79 209 vitjingar ved dei sju miljøsentralane våre. Kundane leverte 13 579 tonn avfall og totalt kom 39 % av hushaldsavfallet inn via miljøsentralane. Selskapet fokuserer på farleg avfall og stadig fleire avfallstypar vert definert som farleg avfall. Skjerpa krav til drift av anlegg som skal ta i mot farleg avfall fører til auka kostnader.

Selskapet har godt tilrettelagt tilbod for mottak av farleg avfall og EE-avfall gjennom våre miljøsentralar. Om lag 4 % av avfallet selskapet tek i mot frå hushald er farleg avfall. Dette avfallet kjem inn via miljøsentralane. Selskapet har i tillegg ryddetiltak som i mange tilfelle fører til opprydding av slikt avfall i naturen. I 2017 tok SIM i mot 990 tonn farleg avfall.

Privatkundar som leverer avfall til miljøsentralen betalar om lag ein tredjedel av det det kostar å driva tilbodet, resten er dekka gjennom renovasjonsgebyret. Næringsdrivande skal betale fulle kostnader.

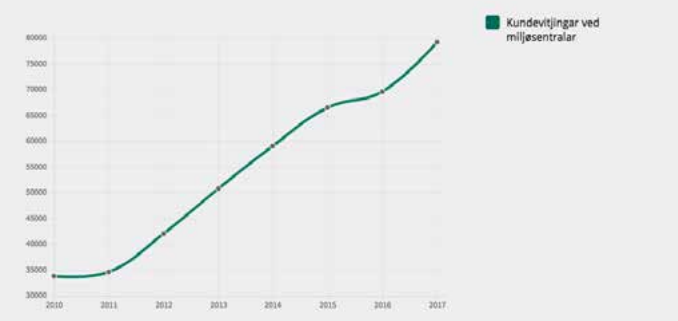
Kundar i 2017: 79 209

MILJØSENTRALAR 7.2
Vitjingar i 2017

SIM sine miljøsentralar hadde ein auke i kundetalet på 13,8 %. Mengda avfall levert til miljøsentralen hadde ein nedgong på 1,6 % frå 2016. SIM har miljøsentral i alle eigarkommunane (7 stk). Ved SIM sine miljøsentralar kan innbyggjarane levera avfall dei ikkje har plass til, eller ikkje har lov til å kasta i behaldarane ein har fått utdelt av SIM. Innbyggjarane betalar om lag ein fjerdedel av kostnaden. Resten vert dekka gjennom renovasjonsgebyret. Næringslivet kan også nytta seg av miljøsentralen, men dei betalar faktiske kostnadar etter vekt/volum.

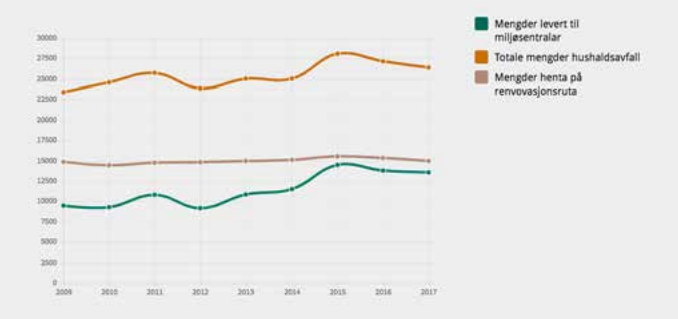
13,8 % fleire vitjingar i 2017.

MILJØSENTRALAR 7.3
Kundar ved SIM sine miljøsentralar



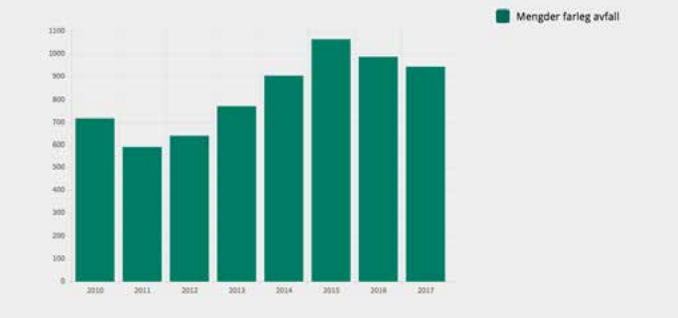
Kundar ved SIM sine miljøsentralar i 2017: . . . . . 79 209 pers.

MILJØSENTRALAR 7.4
Mengder hushaldsavfall



Mengder levert til SIM sine miljøsentralar i 2017: . . . . . 13 579 tonn
Mengder henta på renvovasjonsruta 2017: . . . . . 14 978 tonn
Totale mengder hushaldsavfall i 2017: . . . . . 26 421 tonn

MILJØSENTRALAR 7.5
Farleg avfall



Kvar innbyggjar leverte om lag 16 kg farleg avfall i 2017

8: Kompostanlegg

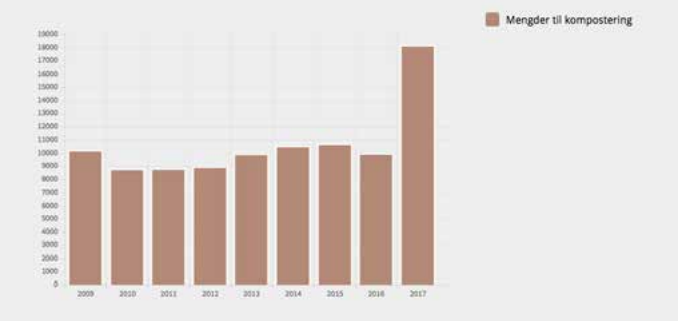
Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

KOMPOSTANLEGG 8.0

Komposteringsanlegget tok imot 3 440 tonn våtorganisk avfall frå SIM-kommunane og 3 165 tonn frå næringskundar. I tillegg tok ein i mot 2 458 tonn avvatna slam frå SIM-kommunar og 1232 tonn slam frå næringskundar. Ein har og teke mot 1352 tonn reint trevirke frå næring og 6559 tonn hageavfall frå BIR. Komposten som blir produsert i Svartasmåget kan kjøpast ved alle SIM sine miljøsentralar og er eit populært jordforbetringsprodukt. Prisen i 2017 var kr 400 kr per tonn inkl. mva. Salet gav ei inntekt på kr. 1.34 millionar kroner eks. mva.

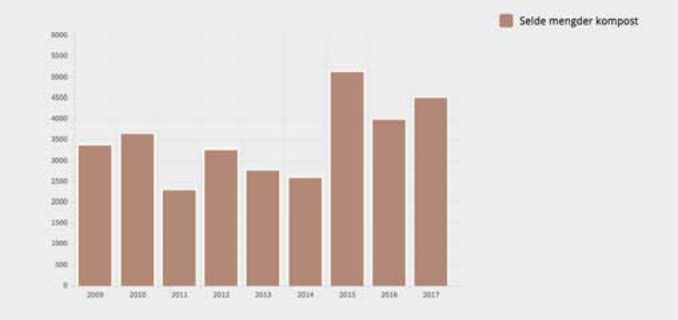
Totalt vart det handsama 18 205 tonn i komposteringsanlegget i 2017.

KOMPOSTANLEGG 8.1
Mengder til kompostering



Totalt i 2017	18 205 tonn

KOMPOSTANLEGG 8.2
Selde mengder kompost



Totalt i 2017	4 545 tonn

9: Gjenvinning

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

GJENVINNING 9.1
Avfallspyramiden



GJENVINNING 9.2
Avfall vert gjenvunne på tre måtar: Ombruk, materialgjenvinning og energiutnytting. Avfallshierarkiet viser kva som gjev best effekt med tanke på miljøet.

Ombruk
Me kallar det ombruk når folk tek i bruk gjenstandar andre har kvitta seg med. Døme er syklar, møblar, sportsutstyr, kvite- og brunevarer og klede.

Materialgjenvinning
Når avfall vert brukt som råstoff i nye produkt, vert det kalla materialgjenvinning. Døme er papir som blir til nytt papir til bruk i aviser/magasin.

GJENVINNING 9.3
Energiutnytting
Når avfall vert brukt som energikjelde, kallar ein det energiutnytting. Døme er når restavfall vert brent og nytta til oppvarming. I 2017 vart 96 % av hushaldsavfallet som SIM mottok frå medlemskommunane attvunne. I tillegg kom avfall som vart samla inn gjennom dei landsomfattande returordningane. SIM har ikkje tilgjengeleg statistikk for desse ordningane, som m.a. femner om pant på boksar og flasker, bilar og EE-avfall som blir levert direkte til forhandlar av slike produkt.

Heimekompostering
13 prosent av abonnentane komposterer bioavfallet sitt heime, om lag som i 2016. Totalt er det 2 893 registrerte bingar. I tillegg kjem 400 kundar som deler binge med andre. Abonnentar som komposterer heime, slepp å betala for biodunk og bioposar, dei produserer sitt eige jordforbetringsmiddel, og dei treng ikkje reingjera og setja ut biodunken. Om kvar innbyggjar produserer 90 kilo bioavfall i året, vart det i 2017 heimekompostert 741 tonn avfall.

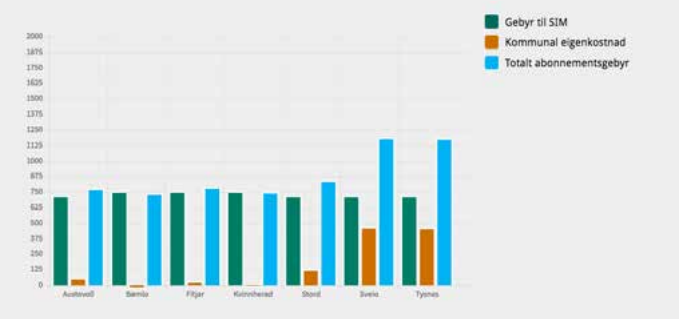
10: Renovasjonsgebyr

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

RENOVASJONSGEBYR 10.0
Renovasjonsgebyr

Renovasjonsgebyret som kundane betalar er ein kombinasjon av dunkgebyr (ca. 70 %) og abonnementsgebyr (ca. 30 %). Abonnementsgebyret ut frå SIM er likt. Likevel betalar kundane ulikt for renovasjonstenestene. Årsaka til dette er at kommunane legg på gebyret for å dekka sine utgifter med renovasjonsordninga. Påslaget varierer frå kommune til kommune. Også for hyttekundar er renovasjonsgebyret i utgangspunktet likt. Årsaka til at betalingssatsane likevel varierer, er den same som over. Alt i alt er det SIM, og ikkje kommunane, som tek den økonomiske risikoen med endringar i avfallsmengda.

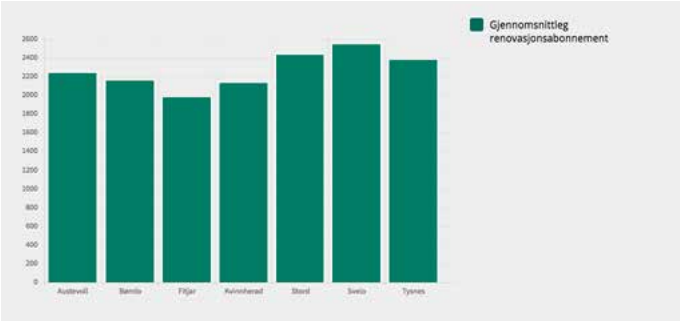
Renovasjonsgebyr 10.1
Kommunalt abonnementsgebyr for hus i 2017



1: Gebyr til SIM
2: Kommunal eigenkostnad
3: Totalt abonnementsgebyr

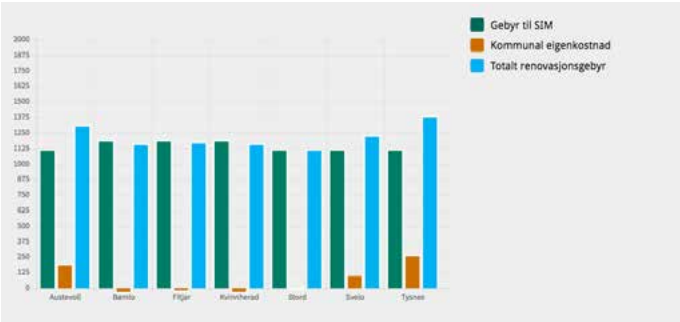
	1	2	3
Austevoll	719	+ 58,75	778
Bømlo	755	- 17,50	738
Fitjar	755	+ 32,50	788
Kvinnherad	755	- 5,00	750
Stord	719	+ 125	844
Sveio	719	+ 467,50	1186
Tysnes	719	+ 461,25	1180

RENOVASJONSGEBYR 10.2
Gjennomsnittleg renovasjonsabonnement i 2017



Austevoll	2 254
Bømlo	2 173
Fitjar	1 995
Kvinnherad	2 147
Stord	2 448
Sveio	2 596
Tysnes	2 393

RENOVASJONSGEBYR 10.3
Renovasjonsgebyr fritidsbustad



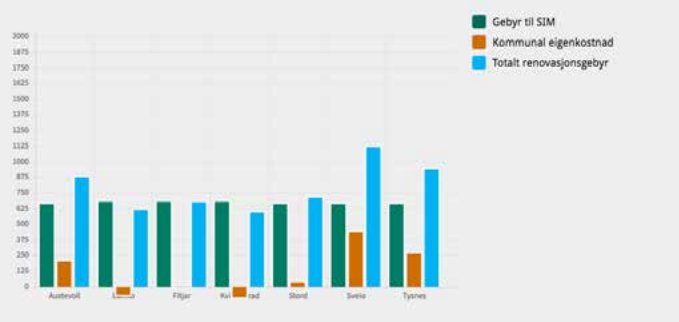
1: Gebyr til SIM (kr.)
2: Kommunal eigenkostnad (kr.)
3: Totalt abonnementsgebyr (kr.)

	1	2	3
Austevoll	1119	+ 193,75	1313
Bømlo	1191	- 28,75	1163
Fitjar	1191	- 16,75	1175
Kvinnherad	1191	- 28,75	1163
Stord	1119		1119
Sveio	1119	+111,25	1230
Tysnes	1119	+268,75	1388

10: Renovasjonsgebyr

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

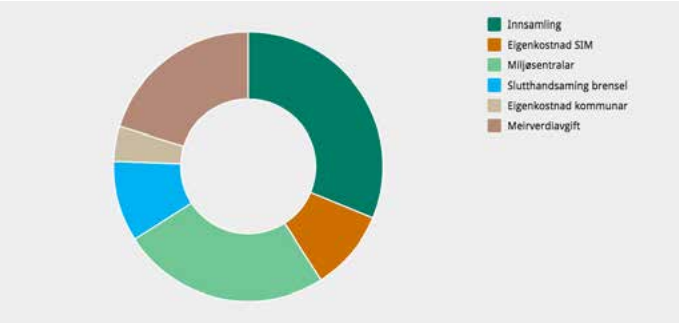
RENOVASJONSGEBYR 10.4
Slamtømmegebyr for heilårshus i 2017



1: Gebyr til SIM
2: Kommunal eigenkostnad
3: Totalt abonnementsgebyr

	1	2	3
Austevoll	673	+ 215	888
Bømlo	691	- 66	625
Fitjar	691	- 3	688
Kvinnherad	691	- 85	606
Stord	673	+ 47	720
Sveio	673	+ 450	1123
Tysnes	673	+ 275	948

RENOVASJONSGEBYR 10.5
Dette går gebyret til:



Innsamling	741
Eigenkostnad SIM	230
Miljøsentralar	592
Slutthandsaming brensel	230
Eigenkostnad kommunar	100
Meirverdiavgift	479

Rekna ut frå eit snittgebyr på 2 394 kroner i 2017

11: Etterkalkulasjon sjølvkostområder

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

ETTERKALKULASJON SJØLVKOSTOMRÅDER 11.0
Kommunane og sjølvkost

Avfallsgebyret skal fastsetjast slik at det svarar til dei totale kostnadane kommunen vert påført ved lovpålagt handsaming av hushaldsavfall. Det skal sikrast full kostnadsdekning. Kommunen skal ikkje ha forteneste på slik avfallshandtering, berre kostnader ved, og inntekter frå lovpålagt handtering av hushaldsavfallet skal inngå i berekning av avfallsgebyret.

For sjølvkostområda renovasjon og slamtøming utfører kommunane etterkalkyle, på lik linje med andre sjølvskostområde i kommunen. Kommunane har kostnadar med desse tenestene i tillegg til dei som SIM belastar sjølvkostområda.

På oppdrag frå kommunane Bømlo, Fitjar og Kvinnherad utarbeider SIM budsjett (forkalkyle) og revisorgodkjent rekneskap (etterkalkyle).

ETTERKALKULASJON SJØLVKOSTOMRÅDER 11.1
SIM og sjølvkost

Hovudaktivitetane til SIM er sjølvkostområda hushaldsrenovasjon og slamtøming av private slamtankar. Selskapet føl opp dei forskjellige kostnadsområda gjennom avdelingsrekneskap.

For 2017 viser rekneskapen slikt resultat:

	Hushaldsrenovasjon (kr.)	Slamtømming (kr.)
Inntekter	kr 55 155 902	kr 8 078 729
Kostnader	kr -57 922 080	kr -8 471 860
Årsresultat	kr -2 766 178	kr -393 131
Inngåande fond 01.01.2017	kr 11 887 798	kr 2 564 589
Bunde fond i SIM 31.12.2017	kr 9 241 984	kr 2 197 424

Bundne fond i SIM fordelt på abonnentane*

*(fordelt etter abonnentar per.kommune/hytteabonnentar er rekna som ½ abonnent)

ETTERKALKULASJON SJØLVKOSTOMRÅDER 11.2
Hushaldsrenovasjon og slamtømming

	Hushaldsrenovasjon		Slamtøming	
	%	kr.	%	kr.
Austevoll	9,25	854 603	16,39	360 223
Bømlo	19,04	1 759 223	22,25	488 889
Fitjar	5,27	487 139	6,10	134 137
Kvinnherad	22,03	2 035 857	21,61	496 885
Stord	27,10	2 504 584	5,04	110 676
Sveio	10,54	974 278	15,86	348 440
Tysnes	6,78	626 300	11,75	258 174
Totalt	100	9 241 984	100	2 197 424

ETTERKALKULASJON SJØLVKOSTOMRÅDER 11.3
SIM sin praksis for 2016

Styret meiner at ein føl rettleiaren for sjølvkost så langt det er mogeleg utan å bryta lover, forskrifter og selskapsavtalen, som er bindande for selskapet.

SIM sin selskapsavtale seier at selskapet ikkje skal ha erverv til føremål, og ikkje kan betala utbytte. Forureiningslova seier at «gebyret må ikkje overstige kommunens kostnader», og i selskapsavtalen står det *«dei årlege utgiftene til selskapet skal dekkast av avgifter for dei ulike renovasjonstenestene».*

Selskapet har ikkje belasta gebyra med kalkulatoriske renter på investeringar dekka av selskapet sin opptente eigenkapital, av di selskapet sin opptente eigenkapital ikkje gjev kommunen rentekostnader eller tapte renteinntekter. Ut frå dette meiner styret at ein ikkje kan belasta gebyra rentekostnader ein ikkje har.

Ny forskrift krev ikkje at ein belastar gebyra kalkulatoriske renter. Representantskapet ynskjer ikkje endring i måten selskapet fører sjølvskostrekneskapen på så lenge forskrifta ikkje krev det.

ÅRSREKNESKAP 2017

Resultatrekneskap

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

	Note	R 2017	B 2017	2016
Driftsinntekter				
Driftsinntekter	11	89 096 455	81 587 064	81 132 098
Anna Driftsinntekt	11	0		6 196 979
Sum driftsinntekter		89 096 455	81 587 064	87 329 077
Driftskostnader				
Bruk av tenester (transport)		31 383 477	28 944 333	28 727 585
Handsamingskostnadar		13 702 866	14 609 930	12 844 345
Løn og sosiale kostnader	6	19 854 113	17 003 222	17 682 206
Andre driftskostnader	6, 7, 9	14 984 287	16 644 000	21 446 374
Ordinære avskrivingar	2	6 638 750	6 731 446	5 863 985
Tap på krav		75 771	100 000	20 734
Sum driftskostnader		86 639 264	84 032 931	86 585 230
Driftsresultat		2 457 190	-2 445 867	743 847
Renteinntekter		1 218 817	800 000	1 255 795
Anna finansinntekt		49 227	0	5 051
Annan finanskostnad	7	151 299	20 000	104 804
Netto finanspostar		1 116 746	780 000	1 156 043
Resultat før ekstraordinære postar		3 573 936	-1 665 866	1 899 890
Ordinært resultat før skattekostnad		3 573 936	-1 665 867	1 899 890
Skattekostnad på ordinært resultat	12	530 046		
Årsresultat		3 043 890	-1 665 867	1 899 890
Disponering av årsresultat				
Til annan eigenkapital	5	2 496 198		1 417 682
Til miljøfond	5, 13	547 692		482 208
Fra annen eigenkapital	5		-1 665 867	
Disponert årsresultat		3 043 890	-1 665 867	1 899 890

Balanse

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

	Note	2017	2016
Eigneluter			
Anleggsmidlar			
Varige driftsmidlar			
Tomter, Bygningar	2	140 762 009	142 716 892
Maskinar og anlegg	2	16 618 675	16 353 854
Inventar og kontorutstyr	2	603 961	763 880
Sum varige driftsmidlar		**157 984 645**	**159 834 625**
Finansielle anleggsmidlar			
Andre aksjar	3	617 805	617 805
Egenkapitaltilskot KLP	3	342 788	291 700
Sum finansielle anleggsmidlar		**960 593**	**909 505**
Sum anleggsmidlar		**158 945 238**	**160 744 130**
Omlaupsmidlar			
Krav			
Kundekrav	4	4 998 310	4 147 124
Andre kortsiktige krav		1 659 818	472 971
Sum krav		**6 658 128**	**4 620 095**
Varelager	10	223 030	954 736
Kontantar, bank	8, 14	111 089 342	106 038 852
Sum Bank		**111 089 342**	**106 038 852**
Sum omlaupsmidlar		**117 970 499**	**111 613 683**
Sum eigneluter		**276 915 737**	**272 357 813**

Balanse *(held fram)*

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

	Note	2017	2016
Eigenkapital og gjeld			
Eigenkapital			
Innskoten eigenkapital			
Selskapskapital	5	173 030	173 030
Sum innskoten eigenkapital		173 030	173 030
Opptent eigenkapital			
Eigenkapital med sjølpålagte restriksjonar (miljøfond)	5, 13, 14	51 259 922	50 712 230
Annan eigenkapital	5	130 290 644	127 794 443
Sum opptent eigenkapital		181 550 566	178 506 673
Sum eigenkapital		**181 723 596**	**178 679 703**
Gjeld			
Avsetning for forpliktingar			
Netto pensjonsskyldnad	6	2 424 497	1 850 536
Sum Avsetning for forpliktingar		**2 424 497**	**1 850 536**
Langsiktig gjeld			
Anna langsiktig skuld	7, 14	77 676 634	79 370 504
Sum langsiktig gjeld		**80 101 131**	**81 221 040**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	4	8 315 464	8 256 733
Betalbar skatt	12	530 046	0
Skuldige offentlege avgifter	8	1 393 308	2 254 874
Anna kortsiktig gjeld		4 852 192	1 945 465
Sum kortsiktig gjeld		**15 091 009**	**12 457 072**
Sum gjeld		**95 192 140**	**93 678 112**
Sum eigenkapital og gjeld		**276 915 737**	**272 357 813**

Balanse *(held fram)*

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Fitjar, 9. mars 2018



Rune Sandvik
Styreleiar



Solveig Grønsdal
Nestleiar



Edvard J. Stangeland
Styremedlem



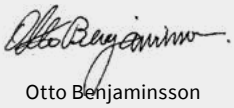
Elisabeth Sandven
Styremedlem



Hein Schaug
Styremedlem



Jorunn Skåden
Styremedlem



Otto Benjaminsson
Styremedlem



Terje Gilje
Dagleg leiar

Kontantstraumanalyse

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

	2017	2016
KONTANTSTRAUMAR FRÅ OPERASJONELLE AKTIVITETAR		
Innbetalingar frå salg av varer og tjenester	89 672 712	83 390 207
-Utbetalingar for varer og tenester for vidare sal og eige forbruk	-60 150 152	-60 137 617
-Utbetalingar til ansatte, pensjon og arb.g.avgift.	-19 053 109	-18 072 243
+Innbetaling av utbytte	46 618	5 051
+Innbetaling av renter	1 219 426	1 255 795
-Utbetaling av renter	-151 298	-104 804
=Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar 1)	**11 584 197**	**6 336 389**
KONTANTSTRAUMAR FRÅ INVESTERINGSAKTIVITETAR		
-Utbetaling ved kjøp av aksjar	-51 088	-44 474
+Innbetaling ved sal av aksjar	0	0
+/ Innbetaling/Utbetaling av kapital/lån frå/til dotterselskap	0	0
+Innbetaling ved sal av varige driftsmidlar	0	11 477 209
-Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidlar	-4 788 775	-33 362 427
=Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	**-4 839 863**	**-21 929 692**
KONTANTSTRAUMER FRÅ FINANSIERINGSAKTIVITETAR		
+/- Innbetalingar/utbetalingar ved opptak/nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 693 844	-617 898
+/- Innbetalingar/utbetalingar ved opptak/nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
-Utbetaling av konsernbidrag	0	0
+Netto tilført eigenkapital ved konserndanning		
=Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitetar	**-1 693 844**	**-617 898**
=netto endring i kontanter og kontantekvivalentar	5 050 490	-16 211 201
+Beh. Av kontanter og kontantekvivalentar ved perioden sin start	106 038 852	122 250 053
=Beh. Av kontanter og kontantekvivalentar ved perioden sin slutt	**111 089 342**	**106 038 852**

Kontantstraumanalyse *(Held fram)*

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Herav bundne midler	**2017**	**2016**
1)Avstemming		
Resultat før skattekostnad	3 573 936	1 899 890
-Periodens betalte skatt		
+Ordinære avskrivingar	6 638 750	5 863 985
+Finansielle Nedskrivingar		
+/-Tap/gevinst ved sal av anleggsmidler	0	6 196 979
+/-Tap/gevinst ved sal av finansaktiva		
+/-Endring i varelager	731 706	-309 365
+/-Endring i kundefordringar	-851 186	-558 886
+/-Endring i leverandørgjeld	58 731	-2 880 413
+/-Endring i andre tidsavgrensingspostar	1 432 260	-3 875 801
=netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	**11 584 197**	**6 336 389**

NOTAR TIL REKNESKAPEN FOR 2017

Note 1: Overordna rekneskapsprinsipp

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Årsrekneskapen er sett opp etter rekneskapslova av 1998 og tilrådingar til god rekneskapsskikk.

Inntekter og kostnader
Inntekt blir som hovudregel ført når den er opptent, redusert med rabattar mv når varer eller tenester vert levert. Kostnader blir ført i same periode som tilhøyrande inntekt. Øvrige kostnader blir ført når dei oppstår.

Eigneluter og omlaugsmidlar
Eigneluter til varig eige eller bruk er klassifiserte som anleggsmidlar. Andre eigneluter er klassifiserte som omlaupsmidlar. Omlaupsmidlar vert vurderte til lågaste verdi av skaffekostnad og verkeleg verdi.

Varige driftsmidlar og avskrivingsprinsipp
Anleggsmidlar er førte opp med historisk skaffekostnad, tilgang i år, avgang i år og avskrivingar i år og frå tidlegare år. Anleggsmidlar vert førte til verkeleg verdi når fall i verdiane er venta å ikkje vera forbigåande. Varige driftsmidlar vert avskrivne over forventa levetid (lineær avskriving). Varige driftsmidlar som er skaffa ved finansiell leasing vert aktivert.

Finansielle anleggsmidlar
Aksjar i dotterselskap, andre aksjar og lån til dotterselskap er førte opp med skaffekostnad i selskapsrekneskapet.

Kundekrav og andre kortsiktige krav
Kortsiktige krav er førte opp i balansen til pålydande verdiar med frådrag for pårekna tap. Andre kortsiktige krav som forfell innan eitt år er klassifiserte som omlaupsmidlar.

Varer
Varer er vurdert til det lågaste av gjennomsnittleg skaffekost og netto salsverdi. For råvarer og varer i arbeid reknar ein netto salsverdi til salsverdien av ferdig tilverka varer redusert for igjen varande tilverkningskostnadar og salskostnader.

Kontantar og bankinnskot
Kontantar og bank er førte opp til pålydande verdiar.

Pensjonsskyldnad og periodens pensjonskostnad
Pensjonsansvaret til morselskapet i høve til den ordinære, tariffesta tenestepensjonsordninga er dekt gjennom Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordninga gjev ei avgrensa yting i samsvar med tariffavtalen i kommunal sektor, og stettar dei kriteria for det som vert kalla ytingsplanar. I samsvar med god rekneskapsskikk er berekna pensjonskostnad ført i resultat og netto pensjonsskyldnad ført som langsiktig gjeld.

Ordningane gjev rett til framtidige ytingar. Desse er i hovudsak avhengige av tal oppteningsår, løn ved pensjonsalder og storleiken på ytingar frå folketrygda. Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert ved fondsoppbygging organisert i eit forsikringsselskap.

Langsiktig gjeld
Langsiktig gjeld vert ført til opptakskost ved låneopptak.

Kortsiktig gjeld
Kortsiktig gjeld vert ført til lågaste verdi av opptakskost og verkeleg verdi.

Note 2 : Varige driftsmidlar og immaterielle eigneluter

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

	Tomt/Bygningar	Maskiner og anlegg	Inventar og utstyr	Sum 2017	Sum 2016
Skaffekostnad 01.01	151 969 044	129 679 552	5 533 891	287 182 487	259 100 290
Tilgang driftsmidlar	1 256 965	3 397 476	134 334	4 788 775	33 362 427
Avgang	-			0	-5 280 230
Skaffekostnad 31.12	153 226 009	133 077 028	5 668 225	291 971 262	287 182 487
Avskriving og nedskr. 01.01	9 252 106	113 325 748	4 770 011	127 347 865	121 483 876
Årets avskr. 31.12	3 211 892	3 132 605	294 252	6 638 750	5 863 985
Avgang		-			
Akkumulerte nedskr. 31.12	12 463 998	116 458 353	5 064 263	133 986 614	127 347 860
Bokført verdi 31.12	140 762 009	16 618 675	603 961	157 984 645	159 834 625
% sats avskriving	2%	5 - 20 %	12,5 - 33 %		

Note 2 *(held fram)*
Investering og sal 2013 - 2017
Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Oversyn over investeringar dei siste 5 åra.

	2013		2014		2015		2016		2017	
	Invest	**Sal**	**Invest**	**Sal**	**Invest**	**Sal**	**Invest**	**Sal**	**Invest**	**Sal**
Bygg/tomt	3683		481					5 280	1 256	
Renseanlegg					1489		4 155			
Bømlo Miljøsentral					14214		25 449			
Stord Miljøsentral			53				102			
Omlastehall Heiane			2148							
Sorteringsmaskin										
Fyllplass										
Veg industriomr										
Komposthall										
Miljøsentralar										
Konteinarar			1003		1176		258		1 565	
Avfallsbehaldarar			1730		1076		1050		1001	
Bilar					397				20	
Bilvekt							444		0	
Maskinar	3112		311		40		1 809		813	
Inventar			152				32		88	
Kontormaskinar	384		142		473		63		45	
Totalt	**7179**		**6020**		**18865**		**33 362**	**5 280**	**4 788**	

Note 3: Andre aksjer

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

				Balanseført verdi
Finansielle anleggsmidlar:	Skaffekost	Antal aksjar	Eigarandel	12.31.2017
Slab AS	100 000	100	6.73%	100 000
Rekom AS	517 805	200	4.26%	517 805
Sum andre aksjar:	**617 805**			**617 805**

Eigenkapitalinnskot pensjonskasse

Det er skote inn kr 44 474 i eigenkapitalinnskot i KLP. Dette er selskapet sin innbetalte eigenkapital til KLP og kan avvika frå faktisk andel av KLPs eigenkapital. Sum eigenkapitalinnskott i KLP er per 31.12.2016 kr 291 700.

Note 4: Kundekrav, andre krav og leverandørar

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

	Kundekrav	**Kundekrav**
	31.12.2017	31.12.2016
Kundekrav	5 123 310	4 272 124
Avsett for tap	-125 000	-125 000
Sum	**4 998 310**	**4 147 124**

	Leverandørgjeld	**Leverandørgjeld**
	31.12.2017	31.12.2016
Gjeld	8 315 464	8 256 733
Sum	**8 315 464**	**8 256 733**

Note 5 Innskoten og opptent eigenkapital

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Innskoten eigenkapital

Selskapet har ein interessekapital som medlemskommunane har betalt inn, etter folketalet per 1.1.89. Den fordeler seg slik:

Austevoll kommune	14 850
Bømlo kommune	32 092
Fitjar kommune	10 260
Kvinnherad kommune	43 000
Stord kommune	48 014
Sveio kommune	15 180
Tysnes kommune	9 634
Totalt	**173 030**

Opptent eigenkapital

	Selskapskapital	Annan eigenkapital	Eigenkapital med sjølpålagte restrikasjoner (Miljøfond)	Sum eigenkapital
Eigenkapital 1.1.2017	173 030	127 794 443	50 712 230	178 679 707
Årsresultat		2 496 198	547 692	3 043 890
Eigenkapital 31.12.2017	173 030	130 290 644	51 259 922	181 723 597

Note 6 Løn og pensjonar m.m.

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Lønskostnader mm.	**2017**	**2016**
Løn	14 269 028	13 264 596
Arbeidsgjevaravgift	2 206 582	2 010 275
Pensjonskostnad	2 172 404	1 849 582
Andre ytingar	1 206 098	557 752
Lønskostnader	**19 854 113**	**17 682 205**

Gjennomsnittleg tal på tilsette i selskapet i 2017 er 20 personar.

Godtgjersle (i kroner)	**Dagleg leiar**	**Styret**
Løn	1 072 973	243 273
Pensjon	107 297	
Anna godtgjersle	13 044	
Sum lønn og godtgjersle	**1 193 314**	**243 273**

Dagleg leiar har pensjonsavtale som gir rett til 66 % av årslønn ved fråtreden. Avtalen er forsikra.
Det føreligg ikkje avtale om plikt til å gje styret eller dagleg leiar særskilt godtgjersle ved opphør av vervet eller stillinga.
Det føreligg ikkje bonusavtalar eller avtalar om overskotsdeling med dagleg leiar eller styret.

Revisjon	**2 017**	**2016**
Honorar for revisjon og andre attestasjonar frå revisor	67 800	51 031
Honorar for andre tenester frå revisor	69 600	64 770
Sum	137 400	115 801

Samansetjing av samla pensjonar og pensjonsskyldnad
SIM har plikt til å ha pensjonsordning for tilsette i tråd med lov om obligatorisk tenestepensjon. Selskapet har ei ytelsesbasert ordning i samsvar med lovens bestemmelsar.

Pensjonsordninga er ført etter NRS om pensjonar. Selskapet si pensjonsordning vert handsama som ein ytingsplan. Selskapet si pensjonsordning femnar om 20 personar. Ordninga gjev rett til framtidige ytingar. Ytingane er mellom anna avhengig av tal oppteningsår, løn ved oppnådd pensjonsalder og reguleringar frå folketrygda. Forpliktinga vert dekt av KLP.

Note 6 Løn og pensjonar m.m. (*held fram*)

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Pensjonskostnad belasta resultatrekneskapen	**2017**	**2016**
Noverdi av årets pensjonsopptening	2 065 141	1 670 899
Rentekostnad av pensjonsplikta	681 444	621 780
Avkastning på pensjonsmidlar	674 901	537 709
Resultatført verknad av estimatavvik	190 807	199 931
Adm.kostnad	96 577	91 689
Arbeidsgjevaravgift	305 725	260 379
Netto pensjonskostnad	**2 664 793**	**2 306 969**

Balanseført pensjonsplikt	**2017**	**2016**
Brutto pensjonsforplikting	27 400 785	24 356 360
Pensjonsmidlar	19 181 243	18 091 442
Netto forplikting før AGA	8 219 542	6 264 918
AGA	1 158 955	883 353
Ikkje resultatført verknad av estimatavvik	-6 954 000	-5 297 735
Netto pensjonsplikter	**2 424 497**	**1 850 536**

Følgjande økonomiske føresetnader er lagt til grunn:	**2017**	**2016**
Diskonteringsrente	2.30%	2.60%
Venta lønsregulering	2.50%	2.50%
Venta G-regulering	2.25%	2.25%
Venta pensjonsregulering	1.48%	1.48%
Venta avkastning på fondsmidlar	4.00%	3.60%
Amortiseringstid år	15	15
Korridorstørrelse	**10.00%**	**10.00%**

Note 7 Gjeld, pantstillingar og garantiansvar

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Skuld i samband med avslutning/etterdrift skal dekka kostnader til avslutning av deponi og etterdrift i 30 år. Overskot på avdeling for kommunalt avfall og slamtømming skal reduserast i framtidige gebyr til abonnentane.

Beste estimat for kostnadar til avslutning/etterdrift synar eit samla beløp på kr 66 237 225 I henhald til god rekneskaps-skikk er estimatendringar ført som driftskostnad. Om det i framtida kjem ytterlegare endringar vil dette og måtte sjåast på som estimatendringar og resultatførast.

	Skuld til etterdrift	Skuld kommunalt avfall	Skuld slamtøming	Sum langsiktig skuld
Anna langsiktig skuld 1.1.2017	64 918 116	11 887 798	2 564 588	79 370 503
Sett av til etterdrift for 2017	723 079			723 079
Bruk av etterdriftsfond	-61 267			-61 267
Tilbakebetaling abonnentar frå kommunalt fond				-
Resultat kommunalt og slam		-2 766 192	-393 143	-3 159 335
Renter etterdrift, kommunalt og slam (0,96 %)	657 296	120 377	25 979	803 652
Anna langsiktig skuld 31.12.2017	**66 237 225**	**9 241 983**	**2 197 424**	**77 676 634**

Note 8 Bankinnskot for skuldig forskotstrekk

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Av totale bankinnskot er kr 737 402 bunde til skuldig forskotstrekk.

Av totale bankinnskot står kr 35 000 000 på ein konto knytt opp mot eigenkapitalen med sjølpålagte restriksjonar.

Note 9 Andre driftskostnader

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Andre driftskostnader spesifisert	2017	2016
Etterdriftskostnad	1 380 374.00	1 190 978.20
Leige,renovasjon,straum, reinhald	1 261 758.00	1 053 812.02
Leige maskinar	1 402 034.00	741 971.15
Materiell	674 057.00	608 853.68
Vedlikehald bygg	2 356 519.00	2 717 662.12
Vedlikehald maskinar/Containere	3 066 067.00	2 287 885.83
Drivstoff maskinar	505 906.00	424 886.44
Rev,konsulent,ekstrahjelp	1 236 182.00	2 656 665.56
Kontorrekvisita,utstyr,trykksaker, abonnement	795 626.00	984 942.54
Endring forplikting	-3 159 283.00	4 041 722.00
Telefon, breidband,porto, lysingar	1 336 332.00	885 028.87
EDB Lisensar	875 510.00	940 712.55
Resier og bilgodtgjersle	342 456.00	436 855.31
Servering og representasjon	145 461.00	128 068.28
Medlemskontingentar	351 734.00	272 023.73
Forsikringar	218 861.00	199 467.00
Miljøovervaking,ref. løn miljøsentral	375 450.00	440 441.79
Avfallsreduserende tiltak, transport elever tilskot miljø	878 273.00	383 189.54
Diverse	940 996.00	1 051 207.15
Sum	**14 984 313**	**21 446 374**

Note 10 Varelager

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Varelageret er vurdert til lågaste av tilverknadskost/skaffekost og verkeleg verdi.
Varelageret er ikkje skrive ned for ukurans.

Note 11 Salgsinntekter spesifisert etter verksemdsområde og geografisk marked

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Selskapet sitt sal av tenester skjer i hovudsak på Vestlandet. Salsinntekter fordelar seg på følgjande verksemdsområde:

	2017	2016	Endring
Kommunalt hushaldsavfall/slamavskiljarar	72 930 799	68 153 284	4 777 515
Næringsavfall utenom hushaldningsavfall	16 165 656	12 978 814	3 186 842
Sal av eigedom	0	6 196 979	-6 196 979
Sum Inntekter	**89 096 455**	**87 329 077**	**1 767 378**

Note 12 Skattenote

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Utsatt skattefordel for morselskapet knytta til handsamingskostnader i deponiet er ikkje balanseført då det er usikkerheit knytta til om det kan nyttast i framtida.

	2017	2016
Overskot Skattemessig	3 088 625	
Underskot skattemessig	0	-880 100
Framførbart underskot til framføring fri tidlegare år	-880 100	0
Sum Framførbart skattemessig overskot	**2 208 525**	**-880 100**
Betalbar skatt	**530 046**	
Utsatt skattefordel	**0**	**-220 025**

Note 13 Miljøfond

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Miljøfond i nominelle kroner	**2017**
Miljøfond pr 1.1.2017	50 712 229
Tilført avkasting 2017 (0,96 % Rente)	547 692
Miljøfond pr 31.12.2017	51 259 921

Realverdi Miljøfond	
Nettoverdi tilført fond pr 1.1.2017	52 043 049
Prisstigning i 2017 (KPI 1,73 %)	900 345
Estimert realverdi pr 31.12.2017	52 943 394

Nominell verdi i forhold til realverdi pr 31.12.2017	-1 683 473
Nytta til miljøtiltak av realavkasting	-
Midler som kan nyttast til miljøtiltak i 2017	-1 683 473

(Negativt beløp kan ikkje nyttast)

Note 14 Likvide midlar (i 1000 NOK)

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

	2017
Likvide midlar utan restriksjonar pr 31.12.2017	**110 352**
Framtidige forpliktingar	
Miljøfond	51 259
Etterdrift deponi	66 237
Kommunalt slam	2 197
Kommunal renovasjon	9 241
	128 934
Differanse framtidige forpliktingar - likvide midlar	18 582
Estimert behov arbeidskapital	15 000
Samla finansieringsbehov ved realisasjon i dag	**33 582**

Revisorrapport

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Til representantskapet i
Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

RSM Norge AS
Hatlandsmyro 9 Servicebygget, 5412 Stord
Boks 1291, 5406 Stord
NO 982 316 588 MVA

T +47 53 40 99 80
F +47 53 40 99 81
www.rsmnorge.no

Stord, 9. mars 2018

Uavhengig melding frå revisor

Uttale om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS sitt årsrekneskap som viser eit overskot på kr 3 043 890. Årsregnskapet er samansett av balanse per 31. desember 2017, resultatrekneskap, pliktige budsjettopplysingar og kontantstraumsoppstilling for rekneskapsåret som er avslutta per denne datoen, og notar til årsrekneskapen, samt eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er den vedlagte årsrekneskapen gjeve i samsvar med lov og forskrifter og gjev eit rettvisande bilete av selskapet si finansielle stilling per 31. desember 2016 og av resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som er avslutta per denne datoen i samsvar med reglane i rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, inkludert dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter i samsvar med disse standardane står skreve i Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen. Vi er uavhengige av selskapet slik det er pålagt i lov og forskrift, og har utøvd våre andre etiske forpliktingar i samsvar med disse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Anna informasjon

Leiinga er ansvarleg for anna informasjon. Anna informasjon gjeld årsmelding, men gjeld ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje anna informasjon, og vi attesterer ikkje anna informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lesa anna informasjon med det føremål å vurdera om det føreligg vesentleg inkonsistens mellom anna informasjon og årsrekneskapen, kunnskap vi har opparbeida oss under revisjonen, eller om den tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den anna informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportera i samband med det.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarleg for å utarbeida årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, samt at det gjev eit rettvisande bilete i samsvar med reglane i rekneskapslova, god rekneskapsskikk i Noreg, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskap og forskrift om årsbudsjett, årsrekneskap og årsmelding for interkommunale selskap. Leiinga er også ansvarleg for slik intern kontroll som dei finn er naudsynt for å kunna utarbeida ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som fylgje av misleghald eller feil.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til selskapet si evne til framleis drift og opplysa om tilhøve som har innverknad for framleis drift. Føresetnaden om framleis drift skal leggjast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil verta avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå rimeleg tryggleik for at årsrekneskapen som total ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som fylgje av misleg framferd eller utilsikta feil, og å gje ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Rimeleg grad av tryggleik er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, samt ISA-ane, alltid vil avdekka vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som fylgje av misleg framferd eller utilsikta feil. Feilinformasjon vert vurdert som vesentleg dersom den enkeltvis eller samla med rimelig grad kan forventa å påverka økonomiske avgjerder som brukarane føretek basert på årsrekneskapen.

Revisorrapport (*held fram*)

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Som del revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, samt ISA-ane, utviser vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- skal vi identifisera og vurdera risikoen for vesentleg feilinformasjon i rekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller utilsikta feil. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtera slike risiko, og innhentar revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som fylgje av mislig framferd ikkje vert avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast utilsikta feil, sida misleg framferd kan vera samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar eller overstyring av intern kontroll.
- skal vi opparbeida oss ei forståing av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforma revisjonshandlingar som er hensiktsmessige etter omstenda, men ikkje for å gje uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet si interne kontroll.
- skal vi evaluera om dei rekneskapsprinsippa som er nytta er hensiktsmessige og om dei rekneskapsestimat som er nytta og tilhøyrande noteopplysningar utarbeida av leiinga er rimelege.
- skal vi konkludera på hensiktsmessigheten av leiinga si bruk av framleis drift-føresetnaden ved utarbeidinga av rekneskapen, basert på innhenta revisjonsbevis, og om det føreligg vesentleg usikkerheit knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape vesentleg tvil om selskapet si evne til framleis drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg usikkerheit, vert det kravd at vi i revisjonsmeldinga gjev merksam på tilleggsopplysningane i rekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifiserer vår konklusjon om årsrekneskapen og årsmeldinga. Våre konklusjonar er basert på dei revisjonsbevis som er innhenta inntil datoen for revisjonsmeldinga. Etterfylgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føra til at selskapet ikkje held fram med drifta.
- skal vi evaluera vi den samla presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen utgjer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gjev eit rettvisande bilete

Vi har kontakt med leiinga blant anna om planlagt omfang av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om vesentlege tilhøve som vi har avdekka under revisjonen, samt om eventuelle vesentlege avvik i den interne kontrollen.

Uttale om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på vår revisjon av årsrekneskapen som skildra ovanfor, meier vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapet, føresetnaden om framleis drift og framlegget til bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsrekneskapen som skildra ovanfor, og dei kontrollhandlinga vi har funne naudsynt i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenkla revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å syrgja for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Stord, 9. Mars 2018
RSM Norge AS

Ragnar Pettersen
Statsautorisert revisor